

М. О. Данилюк, Н. П. Струк ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

**ЕКОНОМІКО-АНАЛІТИЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО
СЛУЖБОВЦЯ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

М. О. Данилюк, Н. П. Струк

ЕКОНОМІКО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Івано-Франківськ
«Місто НВ»
2012

УДК 35.073.5; 303.442.3

ББК 65. 053

Д-18

Рецензенти:

- Т. М. Безверхнюк** доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри управління проектами Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України;
- А. Ф. Мельник** доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри державного і муніципального управління, проректор з наукової роботи Тернопільського національного економічного університету;
- В. А. Романенко** доктор економічних наук, професор кафедри економічної теорії та конкурентної політики Київського національного торговельно-економічного університету.

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України
(лист № 1/11-6781 від 15 травня 2012 р.)*

Данилюк М. О., Струк Н. П.

Д 18 Економіко-аналітична діяльність державного службовця :
*Навчальний посібник / М. О. Данилюк, Н. П. Струк. – Івано-
Франківськ: «Місто НВ», 2012. – 260 с.*

ISBN 978-966-428-244-1

У навчальному посібнику розкрито теоретичні, методичні та практичні аспекти економіко-аналітичної діяльності державних службовців. Висвітлено наукові основи економіко-аналітичної діяльності. Розкрито особливості інформаційного забезпечення та організації економіко-аналітичної діяльності. Автори акцентують увагу на методах, способах і прийомах економічного аналізу. Посібник буде сприяти засвоєнню теоретичних, методичних, організаційних засад реалізації інструментарію економічного аналізу та формуванню в державних службовців навиків аналізу економічних явищ та процесів.

Призначено для підготовки фахівців за спеціальністю «Державна служба» освітньо-кваліфікаційного рівня 8.15010002 – магістр, для слухачів магістерських програм, аспірантів, науковців, викладачів, працівників органів державного управління та місцевого самоврядування, а також усіх, кого цікавить проблематика аналізу економічних явищ та процесів.

**УДК 35.073.5; 303.442.3
ББК 65. 053**

ISBN 978-966-428-244-1

© Данилюк М. О., Струк Н. П., 2012
© ІФНТУНГ, 2012

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ.	8
Тема 1. Сутність і значення економіко-аналітичної діяльності державного службовця.....	8
1.1. Сутність економіко-аналітичної діяльності державного службовця.	9
1.2. Місце та роль економіко-аналітичної діяльності та економічного аналізу в системі управління.	17
1.3. Економічний аналіз та процес прийняття управлінських рішень.	21
Навчальний тренінг.	24
Тема 2. Наукові основи економічного аналізу.	27
2.1. Економічний аналіз і теорія пізнання.	28
2.2. Мета, завдання та функції економічного аналізу.	33
2.3. Принципи економічного аналізу.	36
2.4. Види економічного аналізу.	40
Навчальний тренінг.	49
Тема 3. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності державних службовців.	55
3.1. Економічна інформація та вимоги до неї. Джерела інформації.	56
3.2. Види залученої до аналізу інформації та їх характеристика.	62
3.3. Форми перевірки достовірності інформації.	66
3.4. Сутність інформаційної діяльності та її функції.	70
3.5. Інформаційне забезпечення економіко-аналітичної діяльності державних службовців.	71
Навчальний тренінг.	79
Тема 4. Організація аналітичної діяльності державних службовців.	85
4.1. Суть організації аналітичної роботи та вимоги до неї.	86

4.2. Етапи аналітичної роботи та їх характеристика	89
4.3. Особливості складання плану аналітичної роботи	93
4.4. Оформлення результатів аналізу	96
Навчальний тренінг	99
Розділ 2. МЕТОД І ПРИЙОМИ ЕКОНОМІКО-АНАЛІТИЧНОЇ	
ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ.	103
Тема 5. Сутність методу і методики в економіко-аналітичній	
діяльності	103
5.1. Метод і методика в економіко-аналітичній діяльності.	
Основні елементи методики.	104
5.2. Види та призначення показників	
в економіко-аналітичній діяльності	111
5.3. Класифікація прийомів	
економіко-аналітичної діяльності	115
Навчальний тренінг	117
Тема 6. Якісні прийоми економіко-аналітичної діяльності . .	122
6.1. Загальнонаукові методи дослідження	
в економіко-аналітичній діяльності.	123
6.2. Особливості використання прийому порівняння	
в економічних дослідженнях	126
6.3. Евристичні прийоми дослідження	128
6.4. SWOT-аналіз. Особливості заповнення	
SWOT-матриці перехресного впливу.	142
Навчальний тренінг	145
Тема 7. Описові прийоми економіко-аналітичної діяльності .	151
7.1. Середні та відносні величини	
в економіко-аналітичній діяльності.	152
7.2. Використання рядів динаміки	
в економіко-аналітичній діяльності	157
7.3. Графічний прийом, види графіків.	163
7.4. Застосування групувань	
в аналітичних дослідженнях	166
Навчальний тренінг	169

Тема 8. Прийоми детермінованого факторного аналізу	173
8.1. Сутність аналітичних прийомів дослідження	174
8.2. Прийоми елімінування	175
8.3. Використання в економічному аналізі прийомів пропорційного ділення, часткової участі та інтегрального прийому, прийому логарифмування, балансового прийому	182
Навчальний тренінг	186
 Тема 9. Прийоми стохастичного факторного аналізу	191
9.1. Сутність прийомів стохастичного факторного аналізу та їх види	192
9.2. Дисперсійний аналіз	194
9.3. Кореляційно-регресійний аналіз	196
9.4. Багатовимірний та кластерний прийоми	200
Навчальний тренінг	204
 Тема 10. Прийоми оптимізації	207
10.1. Загальна характеристика оптимізаційних прийомів	208
10.2. Прийоми лінійного програмування	209
10.3. Теорія ігор	212
10.4. Теорія масового обслуговування	216
10.5. Прийом дерева рішень, аналіз чутливості, метод Монте-Карло	219
Навчальний тренінг	223
 Тема 11. Прийоми порівняльної комплексної оцінки	228
11.1. Загальна характеристика прийомів порівняльної комплексної оцінки результатів економічної діяльності	229
11.2. Прийоми побудови інтегрального показника	233
11.3. Прийом суми місць, прийом відстаней та комплексний прийом оцінки стану територіальних одиниць	235
Навчальний тренінг	240
 ГЛОСАРІЙ ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ	244
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	258